

17.01.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**17 Ocak 2022
Pazartesi**

17.01.2022

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

17 Ocak 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞINA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

— Cumhurbaşkanlığına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY’ın Vekâlet Etmesine Dair Tezkere

YÖNETMELİK

— Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 7/10/2021 Tarihli ve 2018/1879 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 7/10/2021 Tarihli ve 2018/30809 Başvuru Numaralı Kararı

Konya Şeker'den patates bedellerine ilişkin açıklama

PANKOBİRLİK Genel Başkanı ve Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Erkoyuncu, alımını yaptıkları patateslerin bedelinin tamamını bugün ödeyeceklerini belirterek, "Ödediğimiz patates bedellerinin üreticilerimize hayırlı olmasını diliyorum." ifadesini kullandı.

Konya Şeker, alımını yaptığı patateslerin bedelinin tamamını bugün ödüyor. Konya Şeker'den yapılan açıklamaya göre, bu yıl sözleşmeli patates tarımı yaptırdığı çiftçilere geçen yıllara göre yaklaşık bir ay erken ödeme yapacak.

Açıklamada görüşlerine yer verilen PANKOBİRLİK Genel Başkanı ve Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Erkoyuncu, Konya Şeker'in sadece şeker pancarı için değil aynı zamanda münavebeli ekimde çiftçiye kazanç sağlayan patates, ayçiçeği, mısır, buğday, arpa ve diğer birçok tarım ürününün de ekim güvencesi olduğunu dile getirdi.

Erkoyuncu, "Biz çiftçilerimizden üretime devam etmelerini istiyoruz, bolca eksinler. Konya Şeker olarak onların ürettiklerinden hak ettiği kazancı elde edebilmeleri için çiftçilerle istişareli bir şekilde her türlü adımı atıyoruz." ifadelerini kullandı.

Salgın nedeniyle başlayan sürecin birçok açıdan Türkiye'yi ve birçok sektörü zorladığını ve zorlamaya da devam edecek gibi göründüğünü belirten Erkoyuncu, "Ama biz kendimizi bu sürecin akıntısına kaptıramayız. Bölge çiftçimizin ardında güvence olarak Konya Şeker var, eksinler, üretsiner, üretmeye devam etsinler, onların ürettiklerinden hak ettikleri kazancı elde etmesi bizim en öncelikli konumuzu oluşturuyor. Regülasyon görevimizi yaptık yapacağız. Ödediğimiz patates bedellerinin üreticilerimize hayırlı olmasını diliyorum." değerlendirmesini yaptı.

Bakan Pakdemirli: IPARD kapsamında 11'inci proje çağrısına çıkmış bulunuyoruz

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) aracılığıyla uygulanan IPARD Programı kapsamında 11. proje çağrısına çıktıklarını, belirlenen sektörlerde toplam 572 milyon lira hibe vereceklerini bildirdi.

Manisa'nın Şehzadeler ilçesinde DSİ tarafından yapımı tamamlanan Belenyenice Barajı'nın açılışına katılan Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Manisa'ya 19 yılda 13,7 milyar lira tarımsal destek sağladıklarını söyledi. Pakdemirli, kente 2,7 milyar liralık su yatırımı yaptıklarını, tamamlanan 165 su tesisiyle zirai gelirden 225 milyon liralık artış sağlandığını dile getirdi.

Manisa'da üzüm üreticilerinin daha çok kazanması için çalışmalara devam ettiklerini ifade eden Pakdemirli, "TMO Genel Müdürümüze üzüm üreticimizin alımlarda işini kolaylaştırma talimatını vermiştim. Bu sene TMO ilk defa üreticilerimizden dökme olarak da üzüm alımı yaptı. Buradan yine talimat veriyorum. Çiftçimizin işini kolaylaştıracaktır. Dökme alım kapasitesini artıracaktır." dedi.

6 bin gence 600 milyon lira destek

Kırsal kalkınma desteklerinin de devam ettiğine işaret eden Pakdemirli, bu konuda bugün iki müjdeyi paylaşmak istediğini dile getirdi.

Bakan Pakdemirli, şöyle konuştu: "Tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri konularında eğitim alan ve kendi işini kurmak isteyen üniversite mezunlarımız için 'Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesi' hayata geçirmiştik. 4 ilde pilot olarak başlattığımız ve olumlu sonuçlar aldığımız Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesi'ni 2022-2024 yılları arasında Türkiye genelinde uygulamaya başlıyoruz. Proje kapsamında hayvansal, bitkisel, su ürünleri ve tıbbi ve aromatik bitkilerde üretim, işleme, paketlenme ve depolamaya yönelik projeler için 100 bin liraya kadar hibe desteği vereceğiz.

Buna göre bu yıl 2 bin kişiye 100'er bin lira olmak üzere toplam 200 milyon lira, 3 yılda ise toplam 6 bin gencimize 600 milyon lira destek sağlayacağız. Proje ile tarımsal faaliyetlerin eğitilmiş, uzman kişiler tarafından yapılmasını teşvik edeceğiz. Gençlerimiz hem kendi mesleğini yapacaklar hem de kendi işlerinin patronu olacaklar, istihdama ve tarımsal üretime de katkı sağlayacaklar. Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesi proje başvurularına bugün itibarıyla başlıyoruz."

Toplam 772 milyon liralık hibe desteği

TKDK aracılığıyla IPARD Programı kapsamında kırsal kalkınmaya yönelik hibe destekleri verdiklerini de hatırlatan Pakdemirli, bu kapsamda yaklaşık 21 bin projeye 7,5 milyar lira hibe sağladıklarını, bu destekle kırsal alanlarda 14 milyar liralık yatırım yapıldığını kaydetti.

Son 2 yılda salgın şartlarına rağmen IPARD hibeleri ile kırsal alanlara 5,3 milyar liralık yeni yatırım yapıldığını, 15 bin kişiye istihdam oluşturulduğunu aktaran Pakdemirli, "Bugün itibarıyla tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği, arıcılık, zanaatkarlık ve yöresel ürünler, kırsal turizm, kültür balıkçılığı ve yenilenebilir enerji sektörleri için 11'inci proje çağrısına çıkmış bulunuyoruz. Çağrı kapsamında toplam 572 milyon lira hibe ödeyeceğiz." diye konuştu.

Projelere yüzde 55 ila yüzde 65 hibe desteği vereceklerine dikkati çeken Pakdemirli, bugün açıkladığı iki kırsal destek programıyla toplam 772 milyon liralık hibe desteği başvuru çağrısına çıkıldığını, tüm gençlere ve yatırımcılara proje hazırlayarak başvuru yapmaları çağrısında bulunduklarını söyledi.

Bakan Pakdemirli, açılışını yaptıkları Belenyenice Barajı'nın 45 milyon liraya mal olduğunu, 800 bin metreküp su depolama kapasitesi bulunduğunu, belirterek sulama projesi tamamlandığında barajın ekonomiye yıllık 2,1 milyon lira katkı sağlayacağını bildirdi.

Tarımda üretici enflasyonu 11 yılın zirvesinde

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) aylık bazda yüzde 12,51 artarken, yıllık bazda yüzde 36,39 yükseldi. Endeks, tarihinin rekor seviyesini gördü.

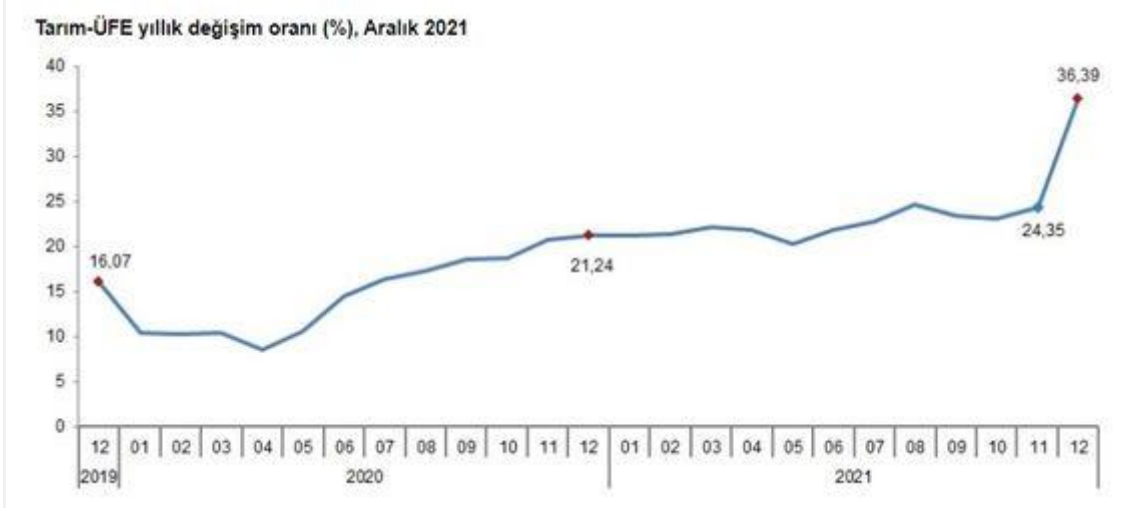
İRFAN DONAT

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım-ÜFE) Aralık 2021 verilerini yayınladı.

Tarım-ÜFE'de Aralık'ta aylık bazda 12,51 yükselirken, yıllık bazda yüzde 36,39 arttı.

Böylece Endeks, 2011 baz yılından bu yana rekor seviyeye çıktı. Bir başka deyişle, tarımda üretici enflasyonu 11 yılın zirvesini gördü.

Endekste, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 36,39 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 23,73 artış gerçekleşti.

Sektörlerde bir önceki aya göre ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 5,49, balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde yüzde 6,95, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 12,91 artış gerçekleşti.

Ana gruplarda bir önceki aya göre canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 10,60, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 11,71, tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 15,00 artış gerçekleşti.

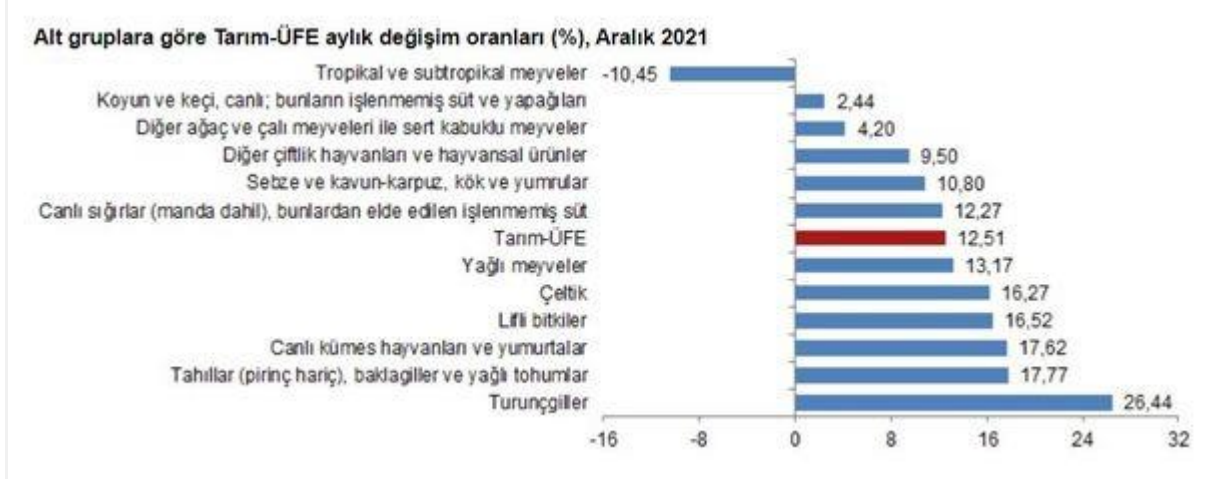
Yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 123,44 ile lifli bitkiler, yüzde 67,33 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar ve yüzde 49,31 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar oldu.

Buna karşılık, yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 2,43 ile turunçgiller ve yüzde 20,32 ile çeltik oldu. Bir önceki yılın aynı ayına göre azalış gösteren tek alt grup ise yüzde 19,80 ile tropikal ve subtropikal meyveler oldu.

Aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 26,44 ile turunçgiller ve yüzde 17,77 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar oldu.

Buna karşılık, bir önceki aya göre artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 2,44 ile koyun ve keçi, canlı; bunların işlenmemiş süt ve yapağları ve yüzde 4,20 ile diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler oldu. Bir önceki aya göre azalış gösteren tek alt grup ise yüzde 10,45 ile tropikal ve subtropikal meyveler oldu.

Aralık 2021'de, endekste kapsanan 86 maddeden, 20 maddenin ortalama fiyatında azalış olurken 5 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 61 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Tarım arazilerinin kiralarna büyük zam geldi. Çiftçi yine zora girdi!

Yalova'da devletten kiradıkları arazide üretim yapan çiftçinin 3.5 milyon lira olan kirası 6.4 milyon TL'ye çıkarıldı. Artan maliyetler altında ezilen üretici, yüksek zam karşısında ne yapacağını şaşırđı. CHP'li İlhami Özcan Aygun, "Bu nasıl insafsızlıktır" dedi.

Cumhuriyet'ten Mustafa Çakır'ın haberine göre, AKP iktidarı Hazine ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne (**TİGEM**) ait tarım arazilerinin kirasına zam yaptı. Zaten maliyet artışları nedeniyle zorlanan üretici, bir de kiraya gelen yüzde 80'e yakın zam karşısında daha da zora girdi.

YÜZDE 125 ARTIŞ

Yalova'da TİGEM'den kiradıkları arazide süs bitkisi üretimi yapan 22 üreticinin 2020'de KDV ile birlikte 2.8 milyon lira olan kirası 2021'de 3.5 milyon liraya çıktı. Bu yıl ise ÜFE dikkate alınarak yüzde 79.89 artışla KDV ile birlikte 6.4 milyona yükseldi. 2020'de teminat miktarının 4.8 milyon, 2021'de 6.1 milyon, bu yıl ise 10.8 milyon lira olduğuna işaret eden üreticiler, kira ve teminatın iki yılda yüzde 125.13 oranında arttığına vurgu yaptı. Üreticiler, 2021 ve 2022 yıllarında iş yerlerine uygulanmakta olan yüzde 8 KDV yerine yüzde 18 KDV üzerinden kira tutarlarının faturalandırıldığına da işaret etti.

CHP Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, kira zammı karşısında üreticilerin büyük şaşkınlık yaşadığını kaydetti. Aygun, “Erdoğan, özel okullara yüzde 36 zam sınırı getirirken, TİGEM ve Hazine’ye ait emlak ve arazilerde 2022 yılı kira bedellerine yüzde 79.89 oranında zam yapılmıştır. Bu nasıl bir insafsızlıktır” sözleriyle iktidara tepki gösterdi.

TBMM’YE TAŞIDI

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin yanıtlaması istemiyle TBMM’ye soru önermeleri de veren Aygun, yerli üreticinin arazilerden girdi fiyatlarına kadar desteklenmesi gerektiğini söyledi. İktidarın ithalata dayalı üretim politikasını “drakula böceği” örneği üzerinden eleştiren Aygun, şöyle devam etti:

"DRAKULA BÖCEĞİ"

“İtalya’dan ithal edilen süs bitkileri üzerinden gelen Drakula lakaplı fındık dallarını kurutan uzun antenli böceği, Maçka ilçesinin kâbusu olmuştur. Bu, yerli üreticinin teşvik edilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Yalova’da süs bitkileri üreticileri, önemli bir güce erişmiştir. 300 milyon dolarlık ihracat kapasitesine ulaşan üreticilerimiz, Türkiye’yi de bu alanda ileriye taşımaya başlamıştır. Yüzde 79.89 oranında kira artışı yapmak, insafsızlıktır, yerli üretime darbedir.” Aygun, TİGEM ve Hazine’den arazi kiralayan üreticilere kira artışının yüzde 36’ya çekilmesini istedi.

3 bin 134 projeye 184,3 milyar lira ödenek

2022 yılı yatırım programı Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı. Programa göre kamu yatırımları için ayrılan bütçe önceki yıla göre yüzde 33,2 arttı.

Hüseyin GÖKÇE

2022 yılında kamu yatırımlarına ilişkin 2022 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı. Buna göre kamunun yatırım için ayırdığı ödenek önceki yıla göre yüzde 33,2 oranında artarak 138 milyar 284 milyon liradan 184 milyar 306 milyon liraya yükseldi. Yatırım bütçesi en çok artan sektör yüzde 64,5 ile sağlık oldu ve ödenek 10 milyar 361 milyon liradan, 17 milyar 57 milyon liraya yükseldi. Buna karşılık bütçenin yaklaşık 3'te birini oluşturan ulaştırma yatırımlarına ayrılan ödenek ise yüzde 17,1 artırılarak 49 milyar 746 milyon liraya çıkarıldı.

DÜNYA'nın kamu yatırımları için ayrılan ödeneklerin 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin sektörel bazda yaptığı karşılaştırmaya göre, toplam kamu yatırımları içindeki payı düşse de en büyük yatırım ödeneği yine ulaştırma haberleşme sektörlerine ayrıldı. Bu sektöre geçen yıl 42 milyar 474 milyon lira ile ödeneğin yüzde 30,74'ü ayrılırken, sektörün ödeneği genel ortalamanın altında yüzde 17,12 artırılarak 49 milyar 746 milyon liraya çıktı.

En yüksek artış sağlıkta

Geçen yıl 10 milyar 361 milyon lira ile ödeneklerin yüzde 7,5'inin ayrıldığı sağlık sektörü için bu yıl 17 milyar 57 milyon lira ayrıldı. Ayrılan tutar yüzde 64,63 ile sağlık ödeneği en çok artan sektör oldu. Sağlıkta toplam yatırımlar içindeki payı ise yüzde 9,25'e yükseldi.

Eğitimin payı azaldı

2022 yılı yatırım programında, toplam yatırımlar için ayrılan ödenekler içindeki payı azalan tek sektör eğitim oldu. Geçen yıl 19 milyar 527 milyon liralık ödenek ayrılan eğitim sektörüne ayrılan pay yüzde 25,1 artarak 24 milyar 442 milyon liraya yükseldi. Ancak sektörün genel içindeki payı yüzde 14,13'ten yüzde 13,26'ya geriledi.

Kamu yatırımları için ayrılan ödenekler (milyon TL)

	2021	Pay (%)	2022	Pay (%)	Değişim(%)
Tarım	11.983	8,67	18.607	10,10	55,28
Maden	14.371	10,40	23.258	12,62	61,84
İmalat	1801	1,30	2.725	1,48	51,30
Enerji	16.832	12,18	23.837	12,93	41,62
Ulaştırma/haberleşme	42.474	30,74	49.746	26,99	17,12
Turizm	310	0,22	327	0,18	5,48
Konut	769	0,56	789	0,43	2,60
Eğitim	19.527	14,13	24.442	13,26	25,17
Sağlık	10.361	7,50	17.057	9,25	64,63
Diğer	19.731	14,28	23.515	12,76	19,18
Toplam	138.159		184.303		

Yuvarlama kaynaklı olarak Resmi Gazete'deki verilerle tam olara uyuşmayabilir

Merkez Bankası faiz kararını perşembe günü açıklayacak

Merkez Bankası yılın ilk faiz kararını perşembe günü açıklayacak. Banka bir önceki toplantıda politika faizini yüzde 15'ten yüzde 14 seviyesine çekmişti.

Merkez Bankası yılın ilk faiz kararını bu hafta perşembe günü açıklayacak.

Beklenti faizlerin değiştirilmeyeceği yönünde.

Reuters'in anketine katılan 16 kurumun 15'i Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında faizlerin sabit tutulmasını, bir kişi ise 50 baz puanlık indirim yapılmasını bekliyor.

AA Finans'ın anketine katılan ekonomistlerin tamamı ise, TCMB'nin politika faizini yüzde 14 düzeyinde sabit bırakacağını tahmin ediyor.

Banka aralık ayı toplantısında "alınmış olan kararların birikimli etkileri 2022 yılının ilk çeyreğinde yakından takip edilecek" demiş, **bekleme sinyali** vermişti.

Ekonomistler enflasyonun yüzde 36 olduğuna dikkat çekerek, negatif reel faizin 20 puanı aştığına dikkat çekiyor.

Geçen yılın son PPK toplantısında politika faizi 100 baz puan indirilerek yüzde 15'ten yüzde 14 seviyesine çekilmişti.

“Kipaş Kağıt, Avrupa’nın alanında en büyüğü olacak”

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımıyla açılan Batı Kipaş Kağıt Fabrikası, 2. etap yatırımın ardından Avrupa'nın en büyük kağıt üretim merkezi olacak.

Aydın-Söke OSB’de yapımı tamamlanan Batı Kipaş Kağıt Fabrikası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katıldığı törenle işletmeye alındı. 2 etap halinde planlanan yatırımın ilk etabı 550 milyon dolara mal oldu. Tesis, 450 milyon dolarlık 2. etap yatırımın ardından Avrupa’nın en büyük kağıt üretim merkezi olacak.

Batı Kipaş Kağıt fabrikası açılışında gerçekleştirilen törende konuşan Kipaş Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Hanefi Öksüz, “Birinci etabı, 550 milyon dolar maliyetle tamamladık ve devreye soktuk, ikinci etap ise 450 milyon dolar, bunun da yüzde 40’ını tamamladık. Şu andaki makinemiz, yaptığımız kağıt türüne göre Avrupa’nın en büyük makinesi. İkinci makinenin de gelmesi ile tek çatı altında kağıt üretimi yapan Avrupa’nın en büyük tesisi olacağız. Sıfır atık sistemine göre yapılmış, çok çevreci bir fabrika burası. Bir miktar hurda kağıt, biraz selüloz kullanıyoruz. Kağıdın içinden çıkan atıkların tamamı, özel bir kazanda bertaraf ediliyor. Toplam proje bedelimiz 1 milyar dolar” dedi.

Beyaz kaplı ambalaj kağıdı üretecek

Kağıt alanında ilk yatırımlarını memleketleri Kahramanmaraş’a yapan Kipaş Holding’e ait Kipaş Kağıt, Söke OSB’deki tesisinde Türkiye’nin dışa bağımlı beyaz kaplı ambalaj kağıdı üretimi gerçekleştirecek. 650 dönüm arazi üzerine projelendirilen 250 bin metrekare kapalı alana sahip tesisin ilk fazında yılda 600 bin ton, ikinci fazın

tamamlanmasıyla birlikte 1 milyon ton üretim planlanıyor. Toplam bin 400 kişinin çalışacağı yatırımın yüzde 40'ı Kipaş'ın özkaynaklarından karşılanacak.

“Cari açığa 450 milyon dolar katkı verecek”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Aydın Söke OSB’de faaliyete geçen tesisin kağıt alanında ülkenin büyük bir ihtiyacını gidereceğini ve cari açığın azaltılmasına önemli katkılar sunacağını söyledi. Erdoğan, “Fabrikamız, Türkiye’nin 250 milyon dolarlık kağıt ithalatını sonlandıracak, aynı zamanda 200 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirerek. Tesisimiz böylece, toplam 450 milyon dolar civarında cari açığın kapanmasına katkı verecektir” dedi. İlk etapta 800 kişilik istihdam sağlanacağını kaydeden Erdoğan, ikinci etabın tamamlanmasıyla 600 ek istihdam daha yaratılacağını bildirdi.

“Yatırım, desteği sonuna kadar hak etti”

Erdoğan sözlerini şöyle sürdürdü: “Son teknolojiye sahip makinelerle donatılan tesiste yüzde 100 geri dönüşümlü atık kağıttan üretim yapılacak. Sahip olduğu ileri teknoloji sayesinde fabrikamız, ilk etabıyla yılda 12 milyon ağacın, ikinci etabıyla 21 milyon ağacın kesilmesinin önüne geçecektir. Bu topraklara değer katan, üreten, ihraç eden insanımızın aş ve iş sahibi olmasına vesile olan tüm yatırımcılara destek vermeyi görev biliyoruz. Kipaş Holding’in bu yatırımı, stratejik yatırımların teşviki sistemimiz kapsamında destekliyoruz. Düzenlediğimiz teşvik belgesi ile bu yatırıma, vergi, enerji, altyapı, nitelikli personel ve yatırım yeri konularında çeşitli destekler sağladık. Oluşturduğu ekonomik ve sosyal katkı göz önünde bulundurulduğunda bu yatırımın aldığı destekleri sonuna kadar hak ettiği açıktır”.

Bakan Muş: Türk ekonomisi tarihi bir eşiği aşmayı başardı

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Türk ekonomisinin bu dönemde tarihi bir eşiği aşmayı başardığını belirterek, "Dış ticarete oluşan bölgesel darboğazları ve küresel değer zincirinde yaşanan aksaklıkları fırsata çeviren ihracatçılarımız 2021 yılında benzeri görülmemiş rekorlara imza atmışlardır." ifadesini kullandı.

Ticari diplomasinin en iyilerine 6 kategoride 12 ödülün takdim edildiği DEİK Ticari Diploması Ödül Töreni'nde konuşan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Türkiye için rekabetçi alanların oluşturması gerektiğine vurgu yaparak, Ticaret Bakanlığı bünyesinde oluşturdukları yeni yapı ve güçlendirilmiş destek programları ile mevcut hizmet ihracatını 100 milyar dolara ulaştırmayı hedeflediklerini söyledi.

DEİK'in özel sektörün ticaret diplomasisi açısından önemine dikkati çeken Muş, şöyle devam etti:

"DEİK dünyanın hemen hemen her ülkesinde muhatap kuruluşlarıyla tesis ettiği iş konseyi platformları düzleminde eşine az rastlanabilir bir kurumsal iletişim kapasitesine sahiptir. Bu network dahilinde yer alan 6 sektöre 3 özel amaçlı olmak üzere toplam 147 iş konseyi altında başkanlarımız ve yönetim kurulu üyelerimiz dönüşen küresel ekonomide iş çevrelerine yol gösterme vazifesini layıkıyla yerine getirmektedir. Bu anlamda Ticaret Bakanlığı olarak biz her daim DEİK'in destekçisi olmaya devam edeceğiz. DEİK'in dünyanın dört bir köşesinde ticari diploması faaliyetlerini destekleyeceğiz. Sizlerin yolunu açarak işini kolaylaştıracaktır."

Ticarette yükselen korumacılık duvarlarının ve COVID-19 salgınının küresel ekonomide derin yaralar açmasına rağmen Türk İş insanlarının başarılı bir şekilde faaliyetlerini sürdürdüğüne işaret ederek şu değerlendirmeyi yaptı: "Bu süreçte ticari, siyasi ve kurumsal anlamda alışık olduğumuz kural ve tahammüller yeniden etraflı bir sorgulamaya tabi tutulmuştur. İşte böyle bir zeminde iş konseyi başkanları ve DEİK üyelerimiz faaliyetlerini güçlü bir biçimde sürdürmeyi başarmıştır. Küresel değer zincirindeki gücümüz DEİK'i dünyanın dört bir yanında başarıyla düzenlediği iş konseyleri sayesinde sağlamlaştırmakta ve atmaktadır. 2021 yılında DEİK çatısı altında iş konseylerimiz ve iş insanlarımızın, yeşil ekonomi, yenilenebilir enerji, girişimcilik, e-Ticaret ve AB Yeşil Mutabakatı vizyonuna yönelik olarak birçok ülkenin iş çevreleri ve özel sektör kuruluşlarıyla yaptığı çalışmalar Türk iş çevrelerinin küresel ekonomideki köklü dönüşümlere hazırlanması yönünden oldukça kıymetli olmuştur. "

"Tarihi bir eşiği aşmayı başardı"

Muş, Türk ekonomisinin Cumhuriyet'in 100'üncü yılına yürüdüğü söz konusu dönemde ihracatın tarihi bir eşiği aştığını dile getirerek şunları söyledi: "Dış ticarette oluşan bölgesel darboğazları ve küresel değer zincirinde yaşanan aksaklıkları fırsata çeviren ihracatçılarımız 2021 yılında benzeri görülmemiş rekorlara imza atmışlardır. Bu noktada ihracata dayalı büyüme stratejimizin omurgası olan siz üretici ve ihracatçı kardeşlerimizin bu başarılarından ötürü canı gönülden tebrik ediyorum. Siz değerli iş insanlarımızın 2021 yılında gerçekleştirdiği çalışmalar neticesinde ihracatımızda elde ettiğimiz tarihi rekorları bugün burada düzenlenen ticaret ödül töreniyle taçlandırmış olacağız."

Türkiye ekonomisinin 2021 yılının ilk 3 çeyreğinde yakaladığı kümülatif yüzde 11,7 büyüme oranı ile olumlu bir seyir izlediğini dile getiren Muş, şöyle konuştu: "Bu büyüme performansı Türkiye'nin pandemi döneminde ekonomisini en hızlı toparlayan G20 ülkesi olduğunu teyit etmektedir. İnşallah dengeli ve kapsayıcı büyüme performansımız son çeyrekte de kendini gösterecek ve 2021 yılını çift haneli büyüme rakamları ile kapatmış olacağız. Öte yandan mal ve hizmet ihracatı, Türk ekonomisinin dinamosu olmaya ve büyümeye destek vermeye devam etmekte olup 2021'in 3'üncü çeyreğinde net mal ve hizmet ihracatının büyümeye katkısı 6,8 puan olmuştur. Üretici, yatırımcı ve ihracatçılarımızın üretme iştahı ve ihracatımızdaki güçlü büyüme neticesinde sanayi sektörümüz 845 bin ilave istihdam sağlamıştır. İstihdam bakımından OECD ülkelerinin ancak 2023 yılının üçüncü çeyreğinde toparlanması öngörüldürken Türkiye ekonomisi dinamik yapısıyla pandemi öncesi seviyelere hızla ulaşmayı başarmıştır."

"İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 83 seviyesiyle gerçekleşti"

Türkiye'nin elde ettiği ihracat başarısına dikkati çeken Muş, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Türkiye'nin ihracatı 2021 yılında tarihte ilk defa 200 milyar doları aşarak yüzde 32,9 oranında artışla 225,4 milyar dolara yükselmiştir. Böylece 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracatımız 2021 yılına gelindiğinde 6 kattan fazla artış göstermiştir. Dış ticaret hacmimiz ise 2021 yılında 500 milyar dolara yaklaşmış 2021 yılında dış

ticaret açığımız yüzde 7,8 azalışla, 45,9 milyar dolara gerilerken, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 83 seviyesiyle gerçekleşmiştir. İhracat ailemize 32 bin yeni firma katıldığını, ilk defa 123 ülkeye ihracat gerçekleştirildiğini özellikle vurgulamak istiyorum. İhracatımızın ayak basmadığı bir coğrafya kalmamış, uzak memleketler daha yakın hale gelmiştir. İhracatta elde ettiğimiz başarılar Türkiye'nin topyekun başarısıdır. Bu başarının artarak devam edeceğinden en ufak bir şüphemiz bulunmamaktadır. Zira bugün Türkiye ihracatta bir üst sınıfa çıkmış farklı bir kulvara girmiş bulunmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanımızın bizlere gösterdiği 250 milyar dolar ihracat hedefi bizim için birinci çıpa olmuştur. İnşallah bu çıpayı aşacağız ve bir sonraki hedefe emin adımlarla ilerlemeye devam edeceğiz. Biz inanıyoruz. Biz bu ülkenin potansiyeline güveniyoruz. Türkiye'nin son 20 yılda oluşturduğu güçlü ekonomik altyapının bu potansiyeli daha da yukarıya çıkaracağından hiçbir şüphemiz bulunmamakta. Değerli iş dünyasıyla el ele vereceğiz ve Türkiye'yi dünya ekonomisi içerisinde hak ettiği yeri ulaştıracacağız"

"2021 yılında hizmet ticaretinde de güçlü performans"

Muş, 2021 yılı mal ticaretindeki tarihi rakamların yanı sıra hizmet ticaretindeki güçlü performansın da altını çizerek "Türkiye, hem konvansiyonel hizmet sektörlerinde hem de yeni hizmet alanlarında 2021 yılında güçlü bir toparlanma sağladı. Bu doğrultuda hizmet ihracatımızın bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 60 oranda artışla 53 milyar dolara ulaşarak cari işlemler dengesini 23 milyar dolarlık pozitif katkı sağlamasını öngörüyoruz." şeklinde konuştu.

Muş, iş insanlarının ve girişimcilerin uluslararası arenada karşılaştığı sorunların tespiti ve çözümünün, dış ticaretin sürekliliği ve kalitesi açısından çok önemli olduğuna vurgu yaparak şunları kaydetti: "Bu doğrultuda yalnızca ihracatçıya yönelik olarak kredi kefalet sorunlarını ortadan kaldırmak ve krediye erişim maliyetlerini düşürmek üzere tasarlanan İhracatı Geliştirme Anonim Şirketinin 1 Mart 2022 tarihinde faaliyete başlamasını hedefliyoruz. Bu şirketin ihracatçılarımızın en büyük sorunu olan finansmana erişim noktasında çok önemli bir görevi başarıyla yerine getireceğinden eminiz. Ayrıca yazılım bilişim, sağlık turizmi, eğitim, teknik müşavirlik, savunma, makina ve eczacılık başta olmak üzere değer yaratan tüm sektörlerimize yönelik yeni destek programlarını devreye alıyoruz. Öte yandan yeni dönemde yeni sektörlerle birlikte yeni ihracat pazarlarının da hedeflerimiz arasına koyduk. Bu doğrultuda pazarlıkları süren uzak ülkeler stratejisinin lansmanını inşallah önümüzdeki günlerde hep beraber gerçekleştireceğiz. Ayrıca dünyanın farklı bölgelerine daha etkili erişim sağlama imkanı sağlayan Yurtdışı Lojistik Dağıtım Ağları projemizi de sizlerle kısa bir süre paylaşmış olacağız."

Memur ve emekliye ek zam mesaisi sürececek

Meclis, bu hafta memur ve emekliye ek zammı da içeren kanun teklifini yasalaştırmak için mesaisini sürdürecektir.

Haftalık mesaisine 18 Ocak Salı günü başlayacak TBMM Genel Kurulunda, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edilecek.

Düzenlemeye, kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1 Ocak-30 Haziran 2022 dönemi için uygulanacak artış oranı yüzde 5'ten yüzde 7,5'e yükseltilecek.

Gelir ve aylık ödemesi yapılanlara 1500 lira olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarı 2500 liraya çıkarılacak.

Cumhurbaşkanı, Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarında ödenecek destek tutarı hesaplama yöntemi ile destekten yararlanacak gerçek kişi kapsamını belirlemeye, nihai hesap açma tarihini öne çekmeye veya 31 Aralık 2023'e kadar uzatmaya yetkili olacak.

BOTAŞ tarafından bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak, il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabilecek.

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde yüzde 25 olan devlet katkısı oranı yüzde 30'a çıkarılacak.

Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi

Genel Kurul'da, Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine başlanması da öngörülüyor.

Düzenlemeyle öğretmenlik mesleği, aday öğretmenlik döneminden sonra "öğretmen", "uzman öğretmen" ve "başöğretmen" olmak üzere üç kariyer basamağına ayrılacak.

Uzman öğretmen veya başöğretmen unvanı alanlara her unvan için ayrı ayrı olmak üzere bir derece verilecek.

Uzman öğretmenlere ödenen eğitim öğretim tazminatı yüzde 20'den yüzde 60'a, başöğretmenlere ödenen eğitim öğretim tazminatı ise yüzde 40'tan yüzde 120'ye yükseltilecek.

Birinci dereceli kadroda görev yapan öğretmenlerin ek göstergeleri 3600'e çıkarılacak. Bu madde, 15 Ocak 2023'te yürürlüğe girecek.

TBMM Genel Kurulu'nda ayrıca, TBMM Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu raporunun ele alınması da bekleniyor.

Komisyonların gündemi

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu yarın toplanarak, varlıklarını Türk lirasına dönüştüren kurumlara vergi istisnası getiren Vergi Usul Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşecek.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde faaliyet gösteren Göç ve Uyum Alt Komisyonu'nun salı günü toplantısında, Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Nazif Yılmaz, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü Sabahattin Dülger ve Proje Direktörü Levent Özil, Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PİKTES) kapsamındaki çalışmalara ilişkin sunum yapacak.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) bünyesinde kurulan Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılmasında Karşılaşılan Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu'nun çarşamba günü toplantısında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) temsilcileri komisyona bilgi verecek.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde kurulan Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, perşembe günü Kırıkkale ve Keskin ile Afyonkarahisar ceza infaz kurumu inceleme raporlarını ele alacak.

Dijital Mecralar Komisyonu, perşembe günü toplanarak, sosyal medya platformu TikTok temsilcilerini dinleyecek.

Karma Komisyon HDP'li Güzel için toplanacak

TBMM Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon, perşembe günü AK Parti Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ başkanlığında toplanacak. Komisyonda, öldürülen PKK'lı teröristle fotoğrafları basına yansıyan HDP Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması hakkında hazırlanan iki Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ele alınacak.

TBMM KİT Komisyonu'nda, salı günü TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, çarşamba günü Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu ile TRT, perşembe günü Elektrik Üretim AŞ, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektromekanik Sanayi AŞ ile Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ'nin hesapları incelenecek.

Siparişte gecikme var; tek haneli enflasyon seçime yetişmiyor!

Alaattin AKTAŞ

17 Ocak 2022 Pazartesi

✓ Enflasyon bu aylarda yüksek olsun, seneye bu yüksek oranlar hesaptan düşülsün ve yıllık oran tek haneye insin... Amacın bunu sağlamak olduğu ortaya çıktı, zaten bu durum itiraf da edildi.

✓ İyi güzel de, bu amaca yine de ulaşılabilecek gibi değil. Faiz politikasında U dönüş yapılırsa gidişat değişebilir ama mevcut durumda 2023 haziranında yıllık TÜFE artışını tek haneye indirmek mümkün olacak gibi görünmüyor.

Çok çok eski yıllar... Araç tabii ki yok; at ya da eşek de yoksa ne yapılacak, tabana kuvvet! Kilometrelerce yol yürümek lazım. Bir yerlerde okumuştum; güya yola çıkanlar başlangıçta ellerine biraz ağırlık alır, bir süre sonra o ağırlıktan kurtulunca kendilerini hafıfl emiş hissedermiş. Ne kadar doğru, bilemem; bu iddia mantıklı mı, o da tartışılır tabii ki. Ama ekonomide bugünlerde fena halde bel bağladığımız baz etkisinin değişik bir versiyonu gibi geldi bana. Önce kötüyü hisset, ondan kurtulunca da bir anda ferahla, rahatla!

Yani enflasyonu önce yükselt, hesaplama son bir yılı kapsayacak şekilde yapıldığı için bir yıl sonra “kötü” oranları hesaptan çıkarıp “güzel” oranlara kavuş!

Tam da şimdi yapmaya niyetlendiğimiz gibi... Görünen köy kılavuz istemiyordu zaten; aralıkta olduğu gibi ocak ayında da fiyat artışlarının çok yüksek geleceği biliniyordu, (Dünya 6 ve 7 Ocak) bunu Maliye Bakanı da ilan etti. Bakan Nebati, enflasyonun ocak ayında zirve yapacağını söyledi.

Maliye Bakanı’nın kastettiği zirve nedir bilmiyoruz ama bizim hesaplamalarımız yıllık TÜFE artışının ocak sonunda yüzde 50-55 arasında gerçekleşeceği, Yİ-ÜFE artışının ise yüzde 100 sınırı aşacağı yönünde. Ocak ayında her iki endekste de yüzde 15’e yakın artışlar bekliyoruz. Tabii ki zirve bu oranlar mıdır, o da tartışılır.

Tek hane, elbet bir gün!

Hatırlayan okurlar çıkacaktır; bu köşede on gün önce, 7 Ocak'ta bazı varsayımlarda bulunmuş; bu yıl aylık artışlar nasıl seyrederse yılı hangi düzeyde bitirebileceğimizi irdelemiştik. Konu yine gündemde, yine iddialı açıklamalar yapılıyor. O yüzden bu varsayımları yeniden hatırlatacak ve 2023'e kadar uzanmaya çalışacağız. Çünkü ekonomide her şey 2023 haziranına göre dizayn edilmeye çalışılıyor.

Ama son söyleneceği en başta söyleyelim:

“Bir kere enflasyonda 2022'de tek haneyi unutun!”

Yok eğer birileri “tek hane” derken espri yapıyor ve aylık orandan söz ediyorsa, onu bilemeyiz.

Aylık tek hane artış yakın zamanda gerçekleşecektir, bunu kastedenler rahat olsunlar! Hele şu ocak ayını bir atlatalım, sonrası kolay!

Halkalar giderek büyüyor

Ocak ayındaki TÜFE artışını aralıkla aynı düzeyde, yüzde 13.5 olarak beklediğimizi belirttik ama görüyoruz ki özellikle elektrik zammı ortalığı kasıp kavuruyor. Dolayısıyla elektrik zammından ötürü aylık oranın daha da yukarı çıkması hiç şaşırtıcı olmaz.

Bu arada elektrik zammında asıl darbenin şubatta gelecek faturalarla indirileceğini de göz ardı etmemek gerek. Son günlerde gelen faturalar, ağırlıkla aralık, kısmen ocak ayını kapsıyor. Yani o çok yüklü zammın ancak bir kısmı faturalara yansımış durumda. Zam şubatta tam anlamıyla kendini gösterdiğinde gerçek yükün boyutu daha somut görülecek.

(Bu arada ocak ayındaki elektrik faturalarının tümüyle yeni tarifeye göre oluşturulduğu iddiaları karşısında EPDK bir açıklama yaparak gerektiğinde incelemeye gidileceğini duyurdu. Ne tuhaf bir durum! Elektrik dağıtım şirketlerinin en azından bu tür suçlamalarla karşılaşanları faturalama işlemini bakkal hesabı mı yapıyor ki! Bu koskoca şirketler zammı faturaya nasıl yansıtacaklarını bilmiyor mu, yoksa bazıları “Belki farkına varan olmaz” düşüncesiyle aralık tüketimini de zamlı mı fatura etti? Ve EPDK faturalamada istismar görürse bunu açıklayacak mı ve bu şirketlere karşı nasıl bir yaptırım uygulayacak?)

Elektrik, akaryakıt, doğalgaz ve sigara zamları zaten yapıldıkları gün ocak ayı TÜFE'sine 5 puanlık bir etkide bulunmuştu. Bu etki, doğrudan etkiydi üstelik. Aradan geçen sürede akaryakıtta bir kez daha zam yapıldı ve doğrudan etkinin boyutu biraz daha arttı.

Asıl dolaylı etkiler... Suya küçük bir çakıl tanesi değil, kocaman kaya parçaları atıldı adeta ve zamlar halka halka büyüyor. İşte o yüzden ocak ayında başlangıçta

aralıktaki düzeyde, yani yüzde 13.5 olarak varsaydığımız TÜFE artışı, bir de bakmışsınız yüzde 15'i bulmuş.

Hükümet de siparişi 2023'e kaydirdı!

Enflasyonun bu yıl tek haneye ineceği artık beklenmiyor. Beklenmemesi de gerçekçi bir yaklaşım.

Bu köşede 7 Ocak'ta yazmıştık. Bu yıl ocakta yüzde 13.5 dolayında beklediğimiz artıştan sonra fiyatlar on bir ay boyunca sabit kalsa bile yılı yine de tek haneye kapatma olanağımız yok. Böyle bir durumda 2022 sonundaki TÜFE artışı yüzde 13.5 olacak.

Dolayısıyla hükümet tümüyle 2023 yılına odaklanmış durumda. 2023 yılına, yani haziran ayında yapılacak seçime...

Peki yıllık TÜFE artışını bir buçuk yıl sonra tek haneye indirme şansımız var mı? Bakalım...

Tek haneye 2023 haziranında da inilemeyecek!

Çok kesin bir yargıda bulunduğumuzun farkındayız. Ama bu yargıya varan biz değiliz ki, matematik!

Mevcut durum, ekonomide 180 derecelik dönüş yapılmadığı takdirde önümüzdeki bir buçuk yıl boyunca yıllık TÜFE artışında tek hanenin mümkün olamayacağını gösteriyor.

Merak eden olacaktır; "Nedir bu 180 derecelik dönüş" diye...

Söyleyelim... Hani eylülde başlattığımız faiz indirimi var ya, ekonomide büyük maliyetler çıkaran... Şimdi yavaş yavaş bu indirimde ara vereceğiz, görüntü öyle. Ne diyor Maliye Bakanı:

"Merkez Bankası'nın nasıl karar alacağını bilmiyorum. Benim görüşüm, ocak, şubat ve mart aylarını görmemiz lazım."

Bakan Nebati alınacak kararı mı söylüyor, yoksa "Benim görüşüm bu ama, yukarıdan başka türlü emir gelirse çarem yok" mu demek istiyor, pek belli değil.

Gerçi bakanın kardeşi bile faiz kararını tam isabetle bilmişken, bakanın kendisi bilmezse o da tuhaf olur.

Ama bu yaklaşım faizde indirimden dönmenin işareti gibi...

Asıl 180 derecelik dönüş şu olur:

Yetkililer çıkar; “Biz faize tabii ki karşıyız ama kendimizi dünyadan da ayrı düşünemeyiz, son gelişmeler ışığında ekonomimizin hayrı için, selameti için bir süre faize yüksek tutacağız” der ve Merkez Bankası da faizi yükseltir mi; olur mu olur!

İşte o zaman bugünlerde yapılan tüm hesapları çöpe atmak gerekebilir.

Olmuyor, olmuyor; tek hane olmuyor!

Artık herkes görüyor ve kabul ediyor ki ocak ayında bizi yüksek bir oran bekliyor. Ama acaba ocak sonundaki yıllık oran Maliye Bakanı’nın dediği gibi pik oran olacak mı, yoksa daha sonraki aylarda daha yüksek oranlar görme olasılığımız da var mı?

Eğer bu yılki aylık artışları, ocak ayı hariç, son on yılın ortalaması düzeyinde alırsak yılı yüzde 25 artışla kapatacağız ve ocak ayı en yüksek yıllık oranın gerçekleştiği ay olacak.

Ancak biz ocak ayının yanı sıra izleyen dört ayda da fiyat artış hızının görece yüksek oluşacağı kanısındayız. Halkalar birden durmayacak çünkü. Kaldı ki ocak sonunda yüzde 100’ü aşma olasılığı çok güçlü görünen üretici fiyatlarından olan yansıma var, kur etkisi var.

Dolayısıyla bu yılı ilk beş aydaki yüksek oranların etkisiyle en iyi olasılıkla yüzde 35 dolayında kapatabileceğimizi tahmin ediyoruz. Nisan ve mayıs aylarında da yıllık bazda yüzde 60’ı göreceğiz.

(Kamuoyunda, döviz kurunun, dolar bazında söylersek aralıktaki 18’lerden 13’lere indiği, bu sayede de kur yönüyle büyük bir avantaj sağlandığı yönünde bir kanı var. Bu pek doğru bir yaklaşım değil. Bir kere kurun ayın belli bir günündeki düzeyini esas alarak hesaplama yapmak yanlış. Ay ortalamasına bakmak gerek. Doların aralık ayı ortalaması 13.53 olmuştu. Ocak ayının ilk yarısındaki ortalama ise 13.54. Yani kurda bir gerileme yok. Kaldı ki şöyle de bir gerçek var; fiyatlar kur artışına çok çabuk ayak uyduruyor ama tersi olduğunda bu uyum bozuluyor. En iyi örnek akaryakıt fiyatları.)

Haziran 2023’te yüzde 12

Aylık artışları geride kalan on yılın ortalamasıyla geçirip yılı yüzde 25’te kapatsak...

Ya da bu yılki artış, ilk beş aydaki yüksek oranların etkisiyle yüzde 33.5 olsa...

2023’teki aylık artışlar geride kalan on yılın ortalaması düzeyinde oluşmaya devam etse...

Mayıs 2023’te iki varsayıma göre oluşan yıllık oranlar yüzde 12’de aynı düzeye geliyor, haziran ayında da aynı oran gerçekleşiyor.

Yani tek hane siparişi seçime yetişmiyor.

“Yüzde 12 de tek hane sayılır, ne var bunda” diyenler tabii ki olabilir. Doğru, çok büyük fark yok; hele hele yüzde 60'lardan yüzde 12'lere inmek büyük başarıdır.

Ne var ki daha 2019'da tek hane olan yıllık oranı üç yıl içinde yüzde 60'a kadar nasıl çıkardığımızı da sorgulamak gerekir.

Ayrıca çok daha önemli bir detay var. Enflasyon dediğimiz kavram, fiyatların son bir yıldaki artış hızı olarak algılanıyorsa da, acaba o anki geçim düzeyi açısından durum nedir. Buna da daha sonra değineceğiz.

TÜFE'nin bir buçuk yıldaki muhtemel seyri (Yüzde)

	Aylık oran on yılın ortalaması kadar		Tahmin (*)	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
2022				
Ocak	13,50(*)	51,90	13,50	51,90
Şubat	0,49	51,27	4,00	56,55
Mart	0,80	50,87	3,00	59,53
Nisan	1,31	50,32	2,00	60,04
Mayıs	0,68	50,00	1,00	60,21
Haziran	0,56	47,96	0,56	58,04
Temmuz	0,62	46,24	0,62	56,20
Ağustos	0,63	45,54	0,63	55,45
Eylül	1,32	45,63	1,32	55,55
Ekim	1,99	45,06	1,99	54,94
Kasım	0,80	41,26	0,80	50,88
Aralık	0,50(**)	25,00	0,50(**)	33,51
2023 (***)				
Ocak	1,66	11,96	1,66	19,58
Şubat	0,49	11,96	0,49	15,55
Mart	0,80	11,96	0,80	13,09
Nisan	1,31	11,96	1,31	12,32
Mayıs	0,68	11,96	0,68	11,96
Haziran	0,56	11,96	0,56	11,96

(*) 2022'nin ilk beş ayı bizim tahminimiz.

(**) 2021 aralık hariç tutularak hesaplandı.

(***) Aylık artışlar son on yıl ortalamasına göre.

Düşürelim derken faizleri nasıl artırdık?

Şeref OĞUZ

17 Ocak 2022 Pazartesi

Geçen yılın Eylülünde başlayan faiz indirimleri ile Merkez Bankası faizi toplamda **500 baz puan** indirdi. Politika faizi **%19**'dan **%14**'e Gerilerilerdi. Peki, gerçekte de böyle mi oldu? Ekonomi **"faiz zulmünden"** kurtarıldı mı? **Arzulanan başarı** gerçekleşti mi? Gelin bir de kredi faizlerine bakalım.

GELİŞMELERİN SEYRİ

24 Eylül'de İhtiyaç kredisi **%23,49**, Taşıt kredisi **%20,77**, Konut **%17,91**, Ticari kredi **%21,20**, 2 yıllık tahvil **%17,81**, 5 yıllık tahvil **%17,91** seviyesindeydi. Aynı değerler son güncel faizlerle İhtiyaç kredisi **%31,69**, Taşıt kredisi **%29,57**, Konut kredisi **%18,58**, Ticari kredi **%25,77**, 2 yıllık tahvil faizi **%23,3**, 5 yıllık tahvil faizi **%25,2**.

Politika faizini düşürerek enflasyonu **%19,58**'den **%36,08**'e çıkardık. Doları **8,57** liradan **13,53** liraya çıkardık. Sonuçta **faiz arttı, enflasyon arttı, dolar arttı** ancak görünürde politika faizi azaldı. Bu nasıl bir **niyet** ve ne tür bir **gayrettir** ki **düşüreyim diye** yola çıkıyor ve **tam tersi sonuç** alabiliyorsunuz?

EKONOMİDE GENLEKSEK YAKLAŞIMDAN UZAKLAŞMANIN 5 MALİYETİ

- 1-Mevcut makro dengeleri bozar, ekonomide sıkıntıya yol açar.
- 2-Ülkedeki gelişmeleri doğru okuyamazsın.
- 3-Her şeyin fiyatı aynı anda artar.
- 4-Herkes aynı anda kaybeder.
- 5-Para basarsın fiyatların artış hızına yetişemezsin.

İKİ SORU İKİ CEVAP

Ekonomideki dalgalanmalarda kazananlar kimlerdir?

Kazananlar yoktur. Kazandığını sananlar vardır. Bunlar da çevresine dönüp bakmalı. Paydaşı kaybediyorsa yarın o da kaybedecektir.

Kamu kurumları için bu süreçte neyin sınavı verilir?

Güvenilirlik ve hassasiyet sınavı verilir. Bu konuda tartışma yaratmaya meyil vermemeli. Halk; “hissedilen mi gerçekleşen mi” hissiyatından uzaklaşmalı. Kısıtlama ve korkutma önlemleri alanlar, akıldışılıktan uzaklaşmalı.

NOT

FARKINDA MISINIZ HEP BERABER KAYBEDİYORUZ?

Türkiye **seçim ekonomisine** girdi. Bu süreç **yüksek enflasyon, yüksek kur** ve **yüksek faizle** sürüyor. Seçim dönemi **büyük ekonomik sıkıntılarla** geldi. Alınan **önlemler**, kurulan **barajlar** tutmuyor. Halk ödediği **yüklü faturaların altında** eziliyor.

Büyük hezimetlerin altından **tam güven** ve **ülke seferberliği** olmadan çıkılamaz. Bu ruhu yaratacak **güven** gerekli... **Polarize** edilmiş bir toplumdan, **aynı ufka bakmayı** nasıl isteyeceksin? Bunu, **toplumu ayrıştırırken** düşünecektin.

Muhalefet ise **tespit yapmakla** meşgul ve **ekonomide alternatif üretmeyi** aklına dahi getirmiyor. Yaptıkları; “**İktidara gelince sanayiciye soracağım, tüccara soracağım, herkesi dinleyeceğim, sonra karar vereceğim**” geçiştirmesinden ibaret.

Oysa tüm bu **siyasi gevelenmelerin dışına çıkıp politika üretmeli**. Farkında mısınız hep birlikte kaybediyoruz. Muhalefet kazansa dahi **kaybetmeyi sürdürme ihtimalini** arttırıyoruz.

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu ile İmamoğlu arasında dosya savaşı

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, telefonlarının dinlenildiğini iddia eden CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na, "Konuşmalarını kaydetseydik Pensilvanya ile konuşmasını duyardık" diye karşılık vermişti.

Soylu, Kılıçdaroğlu'nun Pensilvanya ile dış muayenehanesinde görüştüğünü ve 15 Temmuz'dan önce gerçekleşen görüşmede, "**Yurtta barış, dünyada barış**" sloganının konuşulduğunu söylemişti.

Her konuda video çekip, gece yarısı tweet'ler atan **Kılıçdaroğlu** bu iddia karşısında suskunluğunu koruyor. Ama CHP'de başka ilginç bir gelişme yaşanıyor. Nedir o?

Süleyman Soylu daha önce de bu iddiayı gündeme getirmişti. Hem de bir defa değil, birkaç kez. Ama o zaman CHP'ye yakın medya sessiz kalmıştı. Bu kez muhalif medya **Soylu'nun** iddialarına ilgi gösterdi. **Kılıçdaroğlu'nun**, Pensilvanya ile o dönem danışmanı olan dış doktoru **Ali Arif Özzeybek**'in muayenehanesinde görüştüğüne dair dosyayı yayınladılar. **Ali Arif Özzeybek** ise görüşmeyi yalanlamadı, sadece "**Ben bu konuyla ilgili konuşmak istemiyorum**" demekle yetindi.

15 TEMMUZ'UN SLOGANI

Burada önemli olan iki nokta var. Görüşmenin 15 Temmuz'dan önce gerçekleştiği ifade ediliyor. İlginç olanı, 15 Temmuz darbe girişiminin bildirisinin altında "**Yurtta Sulh Konseyi**" ismi yer alıyordu. Görüyoruz ki o slogan **Kılıçdaroğlu'nun** 15 Temmuz'dan birkaç ay önce Pensilvanya ile görüşmesi sırasında "**Yurtta barış, dünyada barış**" olarak telaffuz edilmiş.

Pensilvanya'nın 15 Temmuz darbe girişiminin hazırlıklarına 1 Kasım seçimlerinin hemen ardından başladığı ortaya çıktı. Belli ki darbenin sloganı da önceden belirlenmiş. Ama bunun **Kılıçdaroğlu** ile görüşme sırasında kullanılması önemli.

İMAMOĞLUCU MEDYANIN İLGİSİ

Bence ikinci ama daha önemli bir nokta var ki, o da **Kılıçdaroğlu** hakkındaki iddiaya, CHP'ye yakın medyanın bir kısmının olağanüstü ilgi göstermesi. Neden acaba?

Bu sorunun cevabını bulmak üzere kulislere kulak kabarttım. Karşıma CHP içindeki kamplaşma çıktı. Cumhurbaşkanı adaylığı için **Kılıçdaroğlu** ile **İmamoğlu** arasında müthiş bir güç mücadelesi yaşanıyor. **Kılıçdaroğlu**'nun baş başa görüşmesine rağmen **İmamoğlu** geri adım atmıyor. Cumhurbaşkanlığı seçimi yaklaştıkça bu rekabet hızlanmaya başladı. **İmamoğlu**, **Kılıçdaroğlu** mücadelesinde yeni bir aşamaya geçildi. **İmamoğlularla**, **Kılıçdaroğlular** ayrışmaya başladı. CHP'deki kurultay sürecinin ertelenmesinin tek nedeni seçimler değil. **İmamoğlu - Kılıçdaroğlu** mücadelesinin kurultay sürecinde kıran kırana bir savaşa dönüşmesini önlemek için kurultayı ertelediler.

CHP'de belediye başkanları, il teşkilatları ve milletvekilleri arasında **İmamoğlular** ve **Kılıçdaroğlular** ayrışması başladı. Ama asıl mücadele **İmamoğlu**'nu destekleyen medya ile **Kılıçdaroğlu**'nu destekleyen gazeteciler arasında yaşanıyor. Belediye imkânlarını kullanarak **İmamoğlu** bu yarışta öne geçmiş gözüküyor.

DOSYALAR TUTULUYOR

Kılıçdaroğlu'nun Pensilvanya ile görüşmesine daha önceki yıllarda ilgi göstermeyen muhalif medyanın şimdi gündem yapmasının altında bu mücadele yatıyor. Artık **Kılıçdaroğlu** ile **İmamoğlu** ekipleri birbirleri hakkında dosyalar tutmaya başladılar.

MESUT YILMAZ- HASAN CELAL GÜZEL OLAYI

Sizi buradan alıp ANAP'taki liderlik mücadelesine götürmek istiyorum. **Özal**'dan sonra ANAP'ın başına geçmek için kıran kırana bir mücadele yaşıyordu. **Mesut Yılmaz**'ı, TÜSİAD başta olmak üzere İstanbul'un iş dünyası, **Semra Özal**, liberaller ve merkez medya destekliyordu. Başbakan **Yıldırım Akbulut** ise klasik parti tabanından destek alıyordu. Ama **Özal** ailesini karşısına almıştı. **Özal**'ın, "**Tank Hasan**" adını taktığı **Hasan Celal Güzel**'i ise muhafazakâr-milliyetçi taban ile "**milli unsurlar**" istiyordu. **Hasan Celal Güzel**, içinde trajik bir trafik kazasında hayatını kaybeden **Hande Mumcu**'nun da yer aldığı "**Özal-Bush görüşmesinin tutanakları**" iddialarıyla tasfiye edildi.

Bunu niye hatırlattım?

MASONLUK İDDİASI

Parti içi muhalefet kimi zaman çok ilginç tasfiyelere neden olabiliyor.

Demirel'in mason olduğuna dair iddialar da yine AP kongresi öncesinde gündeme taşınmıştı. Parti içi rakipleri tarafından.

ANAP kongresi öncesinde de **Mesut Yılmaz**'ın mason olduğuna dair bir dosya dolaştırılıyordu. **Mesut Yılmaz**'a ulaşip elimdeki dosyanın ışığında mason olup olmadığını sormuştum. İddialardan haberi olmuştu. İddia edilen belgeyi incelediğini, sahte olduğunu ve sonradan üretildiğinin tespit edildiğini söylemişti. Mason olmadığını söyleme gereği duymuştu.

İnsan yaşlı olunca bunları hatırlıyor.

Bakalım CHP'deki **Kılıçdaroğlu-İmamoğlu** mücadelesi bizi nerelere götürecektir?

KOÇERO'NUN GÜLÜ CHP'NİN SINAVINA DÖNÜŞTÜ

KOD adı "**Koçero Meleti**" olan PKK'lı terörist **Volkan Bora** ile PKK kampında eli silahlı fotoğrafları çıkan HDP Milletvekili **Semra Güzel**'in dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili ilk toplantı perşembe günü yapılacak. Anayasa-Adalet Karma Komisyonu ilk toplantısında bir hazırlık komisyonu oluşturacak. **Semra Güzel**, hazırlık komisyonunda yazılı ya da sözlü olarak savunma yapabilecek. HDP milletvekili aynı hakkı Meclis Genel Kurulu'ndaki görüşmeler sırasında da kullanabilecek. Kendini nasıl savunacak, merak ediyorum. "O kalaşnikof sözlüm tarafından nişan hediyesi olarak takıldı, aileler arasında nişanlanmıştık, PKK kampında balayımızı geçiriyorduk" mu diyecek bilemiyorum. Kafanızı karıştırmadan madde madde PKK kampında silahlı, Meclis'te milletvekili olan **Semra Güzel** olayını anlatmak istiyorum.

1- KCK KONTENJANINDAN

HDP Diyarbakır Milletvekili **Semra Güzel** hakkında komisyonda 34 dosya var. Ama ikisi ele alınacak. 2019 yılında yürütülen PKK'yla ilgili bir soruşturma kapsamında **Semra Güzel** hakkında 2021 yılı mart ayında PKK üyeliğinden fezleke düzenlenmiş. KCK Konseyi tarafından sevgilisi **Koçero Meleti**'nin 2017 yılında Adıyaman'da düzenlenen bir operasyonda etkisiz hale getirilmesi nedeniyle, "**değerli aile**" kontenjanından milletvekili olarak önerilmiş.

2- İLAÇLAR KARE KODUYLA BELİRLENDİ

Adıyaman'da PKK'lılara yönelik olarak düzenlenen operasyonda PKK'lıların kullandığı eşyalar arasında bulunan ilaç kutularının kare kodlarının incelenmesi sonucunda hangi eczaneden verildiği ve hangi doktorlar tarafından yazıldığı tespit edildi. Türk Tabipler Birliği Diyarbakır Şube Eş Başkanı olduğu dönemde **Semra Güzel** ile **Behçet Yıldırım**'ın teröristlerin tedavisinde kullanılmak üzere ilaç yazdığı belirlendi.

3- 2016 YILINDA GİTMİŞ

Semra Güzel'in PKK kampındaki silahlı fotoğraflarının yayınlanması üzerine düzenlenen fezleke ise geçen hafta Meclis'e ulaştı. Burada **Semra Güzel**'in çözüm sürecinde değil, PKK'lı kurye **Hasan Doymaz**'ın ifadesine göre 2016-2017 yıllarında PKK kampına gittiği ortaya çıktı. PKK kampındaki eli silahlı HDP milletvekili **Semra Güzel**'i değil, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı sorumlu tutan **Kılıçdaroğlu** bu işe ne diyecek?

4- CHP NE YAPACAK?

Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması oylaması CHP ve İYİ Parti hakkında da bir sınava dönüşecek. **Meral Akşener**, dokunulmazlığın kaldırılması yönünde oy kullanacaklarını açıkladı. Hakkını teslim etmek gerekiyor. Ama Irak ve Suriye tezkeresinin oylamasında HDP ile birlikte hareket eden CHP'nin tutumu ise merak ediliyor. PKK'da "**Koçero Gülü**" şifresini kullanan **Semra Güzel**'in oylaması CHP'nin sınavına dönüştü.

İbrahim Kahveci

Yıkım ekibi listesi...

Yakın tarihe bakıyoruz. 1975-81 dönemi adeta 70 sente muhtaç ülkeyiz. Hem dışa kapalıyız (ithal ikameci politika) hem de yüksek cari açık veriyoruz.

Aslında adına **tam yerli-milli politika denilecek bir dönem.**

Sonra Rahmetli Özal geliyor: Türkiye'yi dışa açıyor. Oysa kamuoyunda yazılanlara göre ülkemiz ithalat cenneti oluyor.

İyi ama cari açık düşmüş. Ülkenin dövize de ihtiyacı azalmış; hatta hiç döviz krizi çıkmıyor.

Çünkü ithal ikamecilikten çıkıp serbest piyasada, özellikle sanayide üretime başlayan bir Türkiye oluşmaya başlamış. İthal ettiğimize oranla ihraç ettiğimiz ürünler daha fazla artış göstermiş.

Adına ithalatçı demişler ama aslında dışa açılan bir Türkiye oluşturmuş Özal.

Sonra **Tansu Çiller gelmiş.** Rahmetli Süleyman Demirel'in siyasi hırslarını vaatlere yansıtmış ve **Türkiye'yi yeniden krizler ülkesi haline getirmiş.** Önce 94 krizi ve ardından 2001 krizi.

Aslında her iki krizin de ana besleyicisi ve sorumlusu Tansu Çiller'di. 94 krizi finansal olmasına rağmen 2001 krizi biraz daha yapısalı.

Aşılması ve temel sorunların çözülmesi için başlı başına bir çıkış programı gerektiriyordu.

Sonrasında 2008-09 küresel kriz geldi. Gelişmiş ülkelerin krizi olmasına rağmen gelişmekte olan ülkeleri de biraz etkiledi.

Brezilya 2008 yılında %7,5 büyüme gösterirken, 2009 yılında büyümesini sıfırlamış (GSYH %-0,1 küçülmüş).

Biz mi?

2008 yılında %-04 küçülürken 2009 yılında %-6,01 küçülmüşüz. Ama kriz Brezilya'yı vururken bizi TEĞET geçmiş demişiz.

Düşünebiliyor musunuz? Krizden etkilenmesi nerede ise sıfır olan ülke başkası, ama krizden darmadağın olan Türkiye için '**kriz teğet geçti**' yalanını uydurabiliyoruz.

Ülkemiz 80 sonrası Özal'ın attığı temeller sayesinde kriz yaşamazken; sonrasında iki kez kendi krizini (99 deprem krizini saymıyorum) bir kez de küresel krizi **beceriksiz yönetimler yüzünden yaşamıştır**.

Tekrar ediyorum;

94 ve 2001 kendi krizlerimiz ve 2008-09 küresel krizden çöküşümüz tamamen kendi beceriksiz yönetimimiz yüzündendir.

(Yine tekrar ediyorum: 2008-09 küresel kriz bir gelişmiş ülke krizidir ve geliştirmekte olan bir çok ülke sadece büyümelerini kaybetmiş, büyük küçülme yaşamamışlardır) Gerçekleri sloganla örtme ve toplumdaki saklamayı nasılsa iyi öğrendik... Artık devam edebiliriz.

80 sonrası ilk büyük ekonomik buhranımız bu sefer kapıya geldi ve 2018'de içeri girdi.

Özal sonrası adeta unuttuğumuz BUNALIM ve BUHRAN ekonomisini Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yeniden tanımış olduk.

2015 yılında işsizlik ve yatırım bitişi olarak girdiğimiz büyük buhrana, 2018 yılında kriz dalgası ile tam dalış yapmış olduk.

Türkiye'de ekonomik krizler -V- şeklinde 1 yıl gibi sürer ve sonrası toparlanırken, büyük buhran -L- şeklinde uzun süre devam etmektedir.

Krizleri unutmak için iktidara gelen AK Parti büyük ekonomik buhranı da ülkemize hediye etmiş oldu.

Ama asıl önemlisi şu ki, tam da buhrandan çıkıyorken yeniden derinleştirici adımları da kendileri attılar.

Mesela 2015 yılında duran makine-teçhizat yatırımları nihayet 2020 yılı son çeyreğinde başlamış ve 2021 yılında da artarak devam etmişti. İşte o yatırım iştahını da "Üretim-yatırım-ihracat-istihdam" dedikleri yeni Türkiye modeliyle kesmiş oldular.

Nasıl ki AK Parti isminde 'Adalet ve Kalkınma' var ama asıl bitirilen de bu ikisi olmuşsa; şimdi de tam fabrika yatırımları başlamışken, ismi yatırım olan yeni modelle bunlar bitirilmiş oldu.

Ekonomik krizler ve de büyük buhran bizim son yıllarda yaşadığımız **YAPISAL ÇÖKÜŞ** karşısında hafif kalır.

Çünkü hem zihniyetler çöküyor hem de nesiller kaybediliyor.

Gerçeklerin, rakamların hükmünü yitirdiği yerde sloganlar iş yapıyor.

Devlet kurumlarının çöktüğü yerde aynı zamanda inanç düzenimiz de çöküyor (Belki de gerçek yanlışlar ortaya çıkıyor).

2017 referandumu geçerse ülkemizde iki şey yıkılacak (büyük zarar görecektir) demiştim: 1- Devlet 2- İslam... Maalesef gerçekleşiyor.

‘Yapısal Yıkım’ dönemlerinde ekonomide büyümeler sağlayabilirsiniz ama içten içe çürüme sizi zaman dilimi içerisinde sürekli güçten düşürür. Bir süre sonra yürüyemez noktaya gelirsiniz. Tıpkı Venezuela gibi... Tıpkı bir zamanlar dünyanın en zengin 7. büyük ekonomi olan Arjantin’in şu an 32. sıraya düşmesi gibi...

Türkiye yeni bir evrede... Bu evreye “Yıkım Dönemi” diyorum.

Yarın tarih bu dönemi yazdığında o dönemin listelerini de askıya asacaktır. Listede adınız olacak mı, olmayacak mı? İşte bütün mesele bu....

‘Yıkım Ekibi’ kimlerden oluşuyordu? Bırakacağınız mirasa iyi bakın. Ülkemizi yapısal çöküşe götüren listede adınız olmasın. Evlatlarınıza bu mirası düşünerek bırakın.

Lütfen biraz düşünün... Yarına bırakacağınız miras sadece maddi olmasın.

Oğuz Demir

Nereden baksan tutarsızlık!

Ülkenin en kalabalık şehri İstanbul. İstanbul'da güneş bu sabah saat 08:20'da doğdu. Mesai saati 8:30-9:00 arasında başlayan birinin genellikle sabah saatlerinde en az yarım saati yolda geçmek durumunda. Evden çıkış saati bu durumda güneş doğmadan önce oluyor. Bir de tabii uyanmak, kahvaltı yapmak ve hazırlanmak gerek.

Diyelim ki çalışmıyorsunuz. O zaman da sabah okula gidecek çocuk için benzer saatlerde uyanmak gerekebilir.

Lafın kısası İstanbul'da hayat bir hayli erken başlar. Saat 07:00 gibi uyanmanız yaklaşık bir buçuk saat karanlıktasınız demektir.

Dolayısıyla evde ışıklar yanacak, elektrik tüketimi artacak.

Yaz saati - kış saati uygulamasından vazgeçtiğimizden bu yana durum bu. Yıllardır insanlar itiraz ediyorlar ama hükümet enerji tasarrufu iddiasıyla bu uygulamadan vazgeçmiyor. Enerji Bakanı Fatih Dönmez'in verdiği rakamlara bakarsanız 4 milyar TL tasarruf ediyormuşuz. Gerçi bundan birkaç ay önce verilen rakam bambaşkaydı ama neyse.

Her şeyden önce sabah karanlıkta uyanmanın yarattığı bir bunalım hali sanıyorum hepimizde var. Ama bunun ötesinde yukarıda da ifade ettiğim gibi en azından sabahları 1 saatten fazla elektrik kullanımımızın arttığı gerçeği de gün gibi ortada.

Hem de yılbaşıyla yapılan zamlarla her bir birim elektriğin biz vatandaşlar için çok kıymetli hale geldiği bir dönemde.

Biliyorsunuz kademeli olarak fiyatlandırılıyor artık elektrik. Bu doğrultuda günlük ortalama 5 kilovata kadar kullandığımız elektriğin fiyatı kilovat başına vergiler dahil yüzde 49'luk bir zamlarla 0,9155 TL'den 1,37 TL'ye yükseldi. 30 günde 150 kilovatı (fatura okuma süresine göre günlük ortalama 5 kilovat) aşarsanız da elektriğe vergiler dahil 2,06 TL ödemeniz bekleniyor. Yani birim fiyatta artış yüzde 125!

Gördüğünüz üzere devletimiz 4 milyar TL tasarruf ediyor ama o tasarrufu da anlaşılan o ki bize ödetiyor.

Ayrıca bu elektrik zammı şimdilik yılın ilk üç ayı için. Mart ayından sonra yeni zamlar da görmemiz mümkün.

Bu zamlar geçtiğimiz hafta gündeme damgasını vurdu. Ama belli ki önümüzdeki dönemde daha çok konuşacağız. Özellikle sosyal medyada yurttaşlar önceki faturalarını ve yeni gelen faturalarını paylaşıyor.

Benim şu ana kadar gördüğüm üç kata kadar artmış faturalar var.

İşin tüketici tarafında bunu hissediyoruz. Ama bir de henüz bu zammın etkisini görmediğimiz başka bir mesele daha var. O da üreticiler üzerindeki maliyet artışı. Yakın zamanda fiyatlarda göreceğimiz.

Diyeceksiniz ki zaten yeterince yüksek değil mi enflasyon?

Haklısınız.

Ama içine düştüğümüz yüksek enflasyon ortamında akaryakıt, elektrik ve doğalgaza gelen son zamlar daha henüz yok. Bütün üreticilerde hatırı sayılır bir maliyet artışına neden olan bu zamlar nedeniyle Üretici Fiyat Endeksi'ndeki artış daha da hızlanacak gibi. Zaten Aralık'ta yüzde 79 olarak açıklanan üretici fiyatındaki artışın yüzde 100'ün üzerine çıkmasına kesin gözüyle bakabiliriz.

Yüzde 36 olan enflasyon da elbette daha yukarı gidecek gibi görünüyor.

Tüm bunlar olurken Cumhurbaşkanı Erdoğan ise büyük bir gururla vatandaş enflasyona ezdirmediğini anlatıyor. Emeklinin, memurun, asgari ücretin artışından bahsediyor. Cumhurbaşkanı'na sorsanız asgari ücret artışı yüzde 50. Yine memura ve memur emeklilerine yüzde 27,91 (henüz 2,5 puanlık ek zam yasalaşmadı) ve SGK ve Bağkur emeklisine yüzde 25,48 yılbaşı zammı yapıldığını anlatıyor. Ancak bu zamlar nominal. Yani enflasyondan arındırılmamış veriler.

Kabaca enflasyonu bu zam oranlarından çıkardığınızda ortaya çıkan tablo aşağıdaki gibi.

	Zam Oranı (%)	Enflasyon Hariç Zam Oranı (%)
Memur ve Memur Emekli	27,91	5,00
SSK ve Bağkur Emekli	25,48	0,00
Asgari Ücretli	50,00	13,92

Gördüğünüz gibi yeniyılda reel ücret artışları hiç öyle anlatıldığı gibi değil.

Hele bir de yukarıda bahsettiğim doğrudan ve dolaylı enerji zamları ve diğer ürünlerdeki fiyat artışları da bu şekilde devam ederse Ocak ayında da yüzde 10'a yakın bir enflasyon görmüş olacağız.

İşte o büyük büyük olduğu sanılan ücret artışlarının da reel olarak daha ilk aydan erimiş olduğunu göreceğiz.

Sonra yine cepten yemeye devam.

Cepte bir şey kaldıysa tabii...

17 Ocak 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Erdoğan Menderes'i anlattı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Aydın'da yaptığı konuşma Türk siyasetinin 60 yıllık kara hatıralarını gündeme getirdi. Adnan Menderes'in, Aydın'dan Başbakan olmasının ardından komik bir gösteriyle, yani Yassıada Divanı ile idamı, demokrasimizin unutulmaması gereken karanlık hatıralarından biridir.

YASSIADA DURUŞMALARINI İZLEDİM

Ben gazeteci olarak o utanç duruşmalarını izledim. **Divan Başkanı Salim Başol'un Cumhurbaşkanı Bayar'a, Başbakan Menderes'e, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu'ya** ne kadar uygunsuz davranışlarla hitap ettiğini gördüm. 27 Mayıs'ın kanlı sonu, 15 Temmuz'a da dayanan kötü geleneklerimizi pekiştirmişti. 27 Mayıs'tan sonra üniversitedeyken nice kendini bilmezlerin cuntalar kurduğunu, askerle iş birliği yapmaya çalıştığını kendi gözümle gördüm. Bu arada aklına ve bilimin gücüne inanan hocalar da bir **cuntaya kapıkulu** olmaya hazırdılar.

ERDOĞAN HEP SİVİL REJİMİ SAVUNDU

Önceki gün Aydın'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı dinlerken bütün bunlar gözümün önünden geçti.

27 Mayıs darbesi bir Amerikan projesiydi. Aynı sırada Güney Kore'de de Sigman Ree darbeyle devrilmişti. Amerika, 1950'li yıllarda İngiltere ile beraber İran'da da darbe yaptı ve Musaddık'ı devirdiler. Bu bütün belaların içinde yaşadıktan sonra Cumhurbaşkanı **Erdoğan'ı, sivil rejimi savunurken görmek insanı mutlu ediyor**. Bence özellikle Cumhuriyet Halk Partisi, **27 Mayıs'ın günahını çıkartmalı** ve demokratik rejimi zayıflatacak hiçbir şey yapmamalıdır.

Türkiye'nin belalı coğrafyası AK Parti iktidarı döneminde bereketli bir coğrafyaya dönüştü. Ve aynı zamanda askeri darbelerin de artık ayıp sayıldığı bir döneme girildi. Rahmetli **Adnan Menderes'in, Celal Bayar'ın, Hasan Polatkan'ın, Fatih Rüştü Zorlu'nun** ve tüm darbe mağdurlarının hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.